

ತತ್ವಪದಕಾರರ ತಾತ್ಕಿಕ ಚಿಂತನೆ

ಅಶ್ವಿನಿ ಪ್ರಭಾಕರ*

*ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗುಲ್ಬಗಾರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ.

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ತತ್ವಪದಕಾರರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡವರು, ಸಂಸಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಹೀಗೆ ಸಂಸಾರದಿಂದ ದೂರಾದವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಇವರು ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಸಾರಿಕ ಅನುಭವ ಪಡೆದವರು. ಸಂಸಾರದ ಸೆಲೆತಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದೇ ಅವುಗಳ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ತಾತ್ಕಿಕ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೊರಟಿವರು. ಆದರೆ ಇವರು ಎಂದೂ ಸಂಸಾರ ಬೇಡ ಎಂದವರಲ್ಲ. ನೀರ ಮೇಲಿನ ಗುಳ್ಳೆಯಂತಿರುವ ಮೃತ್ಯುನ ಕಾಯವಾಗಿರುವ ಈ ದೇಹದ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ದಿನದ ಸಂತೋಷದ ಸಂಸಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಾತ್ಕಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಲ-ಮೂತ್ರದ ಆಗರವಾಗಿರುವ ಈ ದೇಹದ ಬಗ್ಗೆ, ಈ ಹೇಸಿಗೆ ಸಂಸಾರದ ಬಗ್ಗೆ, ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಬಿಜ್ಞಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಒಷ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಒಹುದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವನ್ನು ತತ್ವಪದಕಾರರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ತತ್ವಪದ, ತತ್ವಪದಕಾರರು, ಸಂಸಾರ, ದೇಹ, ಸಮಾಜ, ಮಾರ್ಗ.

ಪೀಠಿಕೆ

ತತ್ವಪದಕಾರರಿಗೆ ಸಂಸಾರವೇ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದರೂ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಕಾಯ, ಸಂಸಾರದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಕಾಳಜಿಗಳು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ದೇಹ, ಸಂಸಾರ, ಸಮಾಜ ಇವು ತತ್ವಪದಕಾರರ ಮೂರು ಬಹುಮುಖ್ಯ ನೆಲೆಗಳಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರ ತತ್ವಜ್ಞಾನದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ನೆಲೆಗಳಿಂದರೆ ದೇಹ ಮತ್ತು ಸಂಸಾರಗಳೆ ಆಗಿವೆ. ಸಮಾಜದ ಬದುಕು ಅವರಿಗೆ ಸಹಜವಾದುದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ದೇಹಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ತೊಡಕಿನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ.

ತತ್ವಪದಕಾರರಿಗೆ ಸಂಸಾರದ ನಿಜವಾದ ಗುಣ ಅಂದರೆ ಸಂಸಾರ ಮತ್ತು ದೇಹದ ನಿಜವಾದ ಗುಣ ಅಂದರೆ ದೇಹ ಮತ್ತು ಸತ್ಯ ದೇಹದ ವಾಸ್ತವ ಈ ಎರಡು ‘ತಾತ್ಕಿಕ ಸತ್ಯ’ ಸಂಗತಿಗಳು ಇವರನ್ನು ಸದಾ ಕಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ದೇಹ ಮತ್ತು ಸಂಸಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಅರಿವಿಗೆ ಬಾರದ ಇನ್ನೊಂದು ಮಗ್ಗುಲಿನ ಸತ್ಯಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ನಮಗೆ ಕಾಣದು, ಇದು

Please cite this article as: ಅಶ್ವಿನಿ ಪ್ರಭಾಕರ (2022). ತತ್ವಪದಕಾರರ ತಾತ್ಕಿಕ ಚಿಂತನೆ. ಪ್ರತಿಷಂಧ: ಮಲ್ಲಿಕೆಸ್ಟೀನರಿ ಕನ್ನಡ ರೀಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಐಇಎಂಆರ್‌ಡಿ, 4(2). ಪು.ಸಂ. 14-18.

ಮನುಷ್ಯನ ಮಿತಿ ನಮಗೆ ಕಾಣದ ನಮ್ಮದನ್ನು ಅರಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ತತ್ವಪದಕಾರರ ಮುಖ್ಯ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆ. ತತ್ವಜ್ಞನ ಸಂಸಾರದ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಸ್ವರೂಪ, ದೇಹದ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಸ್ವರೂಪಗಳ ವಿವರಣೆಗಳು ಇವರ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಾಣಲ್ಪಡೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನೀತಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು, ನೀತಿಗೆ ಒಗ್ಗದ ಜನರ ಒಗ್ಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿದಂಬನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೇಳುವ ರೂಢಿಯನ್ನು ಇವರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಗುರು-ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ

ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪೋಭ್ರರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ತತ್ವಪದಕಾರರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗುರುವಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಜರೂರು ತತ್ವಪದಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ಮಹತ್ವ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಕಟಗಳಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಗುರು-ಒಬ್ಬ ಅನುಭಾವಿಯಾದ ಹಿರಿಯನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ತತ್ವಪದಕಾರರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈತ ನಿಜವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ, ಈತನನ್ನು ತನ್ನ ಆರಾಧ್ಯ ದೃವದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಗುರು ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈತನು ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಪಡೆಯುವ, ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಅನುಭವವುಳ್ಳವನಾಗಿರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯ, ತಾವು ಹಿಡಿದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಡತೋಡರುಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಪಾರು ಮಾಡುವವ ಈ ಗುರುವೆ. (ಎಂದು ತತ್ವಪದಕಾರರು ವ್ಯೇಚಾರಿಕವಾಗಿ ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ವ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ) ಗುರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನೂ ಹೌದು, ದೇವರು ಹೌದು. ಹೀಗಾಗೆ ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ವ ತತ್ವಪದಕಾರರಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಲ್ಪಡೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ‘ಗುರು’ನನ್ನವುದು ಇವರು ಬಳಸುವ ಒಂದು ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿ ಕಾಣಲ್ಪಡೆ. ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಆತಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಶಕ್ತಿಯಂತೆ ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಕಾಣಲ್ಪಡೆ.

ಈ ಗುರುವು ಜನನ ಮರಣವನ್ನು ಗೆದ್ದವನು, ಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಿ, ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವನು ಹಮ್ಮಿಗೆಯ್ಯಾ ಎರಡು ಇಳಿದು ಬ್ರಹ್ಮನು ತಾನೆಂದು ತಿಳಿದು ‘ಸುಮಗೆ ನಿರ್ಬಾಯಲಾದ ನೀತ ನಮ್ಮ ಕಡಲೂರೇಶತಾನಮ್ಮೆ’ಎಂದು ಗುರುವಿನ ನಿಲುವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ ಕೂಡಲೂರು ಬಸವಲಿಂಗ ಶರಣರು (ತತ್ವಪದ ಪ್ರವೇಶಿಕೆ 171)

ಸಂಸಾರ ಸತ್ಯ

ಸಂಸಾರವೆಂದರೆ ಜೀವನ, ಬದುಕು ಹೌದು. ಇದು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ಸಂಸಾರ ಎಂದಾಗ ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾನು ಹೊಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಕುರಿಸಿದಾಗಿನಿಂದಲೇ ಎಂಬುದು ತತ್ವಪದಕಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಮೊಲೆ ಹಾಲು ಕುಡಿಯತ್ತಲೇ ಈ ಸಂಸಾರದ ಮೋಹವು ಮೃಮನಸ್ಸಗಳ ಗುಣವಾಗಿ ಬೆರೆಯುವ, ಬೆಳೆಯುವ ಪರಿಯನ್ನು ಅವರು ವ್ಯೇಚಾನಿಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಿರಗಾಮರ ಬಂಡಪ್ಪನ ಈ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿದರೆ ಈ ಸಂಸಾರ ಹೇಗೆ ಮಾಯದ ಮುಸುಕಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

**ಅಶೇ ಎಂಬೋ ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಿಂದು ಬಲಿದು
ಕಾತಿ ಎಂಬೋ ತಾಯೋಳು ಬಿಂದು ಬೆಳೆದು
ಹೇಸಿ ಮಲ-ಮೂತ್ರ ಕೆಲ ದಿನ ಸವಿದು
ಫಾಸಿ ಸರೆಮನೆಯೋಳು ಸಿಲ್ಲಿ ನವಮಾನಗಳದು ////**

ತತ್ತ್ವಪದಕಾರರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿಟ್ಟಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೌಟಂಬಿಕ ಬದುಕನ್ನು ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಹೆಂಡಿರು-ಮಕ್ಕಳು, ಬಂಧು-ಬಾಂಧವರು ಮತ್ತು ಈ ವಲಯದ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಬಂಧಿಕರನ್ನು ಹೀಗಾಗಿ ಕೌಟಂಬಿಕ ಬದುಕನ್ನೇ ಮುಂದಿಟ್ಟಕೊಂಡು ಇಡೀ ಜೀವನದ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಅಜ್ಞಾತ ಕವಿ ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾನೆ.

**‘ನಿದು ಮಾಯಾ ಸಂಸಾರ
ಹೆಂಡರು ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ದಂಡಿಸಿದ ದೇಹವು
ದಂಧರರು ಎಳೆಹುರೇನಿದು’**

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತತ್ತ್ವಪದಕಾರರ ಸಂಸಾರದ ಕಲ್ಪನೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೌಟಂಬಿಕ ಜೀವನವೇ ಮುಂದಿಟ್ಟಕೊಂಡು ಹೊರಟು, ಇಡೀ ಬದುಕಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ದೇಹ ಸತ್ಯ

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಣನೆ ಕಡಿಮೆ, ಆದರೆ ಇವರ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೇಹ ಸತ್ಯದ ವರ್ಣನೆ ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ದೇಹ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತತ್ತ್ವಪದಕಾರರ ಕಲ್ಪನೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಹಿಡಿದಿದಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ದೇಹದ ಗುಣ, ದೇಹ ದೇವರ ಗುಡಿ, ಅಂತರಂಗದ ಹಾವಳಿ ಮತ್ತು ಅಂತರಂಗದ ಅನುಭಾವ. ತತ್ತ್ವಪದಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಈ ವಿಭಾಗೀಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಹೊದಲಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೇಹದ ಆಕಾರ-ರಚನೆ ಮತ್ತು ಗುಣ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಹ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವ ಅವರ ರೀತಿ ಗಮನಾರ್ಹವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ದೇಹದ ಆಕಾರ, ದೇಹದ ರಚನೆ, ದೇಹದ ಜಲನಶೀಲ ಗುಣಗಳು, ದೇಹ ರಚನೆಗೆ ಬಳಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು, ಈ ದೇಹದ ತಯಾರಿ ಹೇಗೆ, ಮುಂತಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಜಾರಿಕವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ‘ಮುಟ್ಟಾದ ಮೂರು ದಿನಕ ಹುಟ್ಟಿಬಂದಿರಿ ನೀವು’ ಎನ್ನುವ ವ್ಯಜಾನ್ವಿಕ ಸತ್ಯವು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ದೇಹ ಎನ್ನುವುದು ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳ ಕೊಡುಗೆ ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತು ಅವರು ಕೊಡುವ ಒಟ್ಟು ದೇಹ ಸ್ವರೂಪದ ಕಲ್ಪನೆ, ಚರ್ಚೆ ದೇಹದ ಅನಂತರ ಮಗಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದುತ್ತದೆ. (ತತ್ತ್ವಪದ ಪ್ರವೇಶಿಕೆ, 172)

‘ಮಣ್ಣಿಂದೋದೇಹ ಮಣ್ಣಿಂದು’ಎಂಬುದು ತತ್ತ್ವಪದಕಾರರ, ಈ ದೇಹ ದೇವರ ನಿಮಾಣ ಎಂಬ ನಂಬುಗೆ ಮಾನವನ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇದೊಂದು ಪ್ರಪಂಚದ ತುಂಬಾ ಇರುವ ದೇಹ ನಿಮಾಣದ ಬಗೆಗಿನ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆ. ಬ್ರಹ್ಮಕುಂಬಾರನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರುಹಾಕಿ, ಕೆಸರು ಮಾಡಿ, ಹದಮಾಡಿ ತಿಗರಿಗೆ ಬಡಿದು ತರತರದ ಗಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಸಿರಗಾಮಾರ ಬಂಡಪ್ಪ ಬಲು ಅಧ್ಯತ್ವವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಶಂಭೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಂಬಾರನಿವನು
ನಂಬಿಗಿ ನಾವೋಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ನಿತ್ಯಗಡಿಗಿ ಮಾಡೋದವನ ನೇಮ
ಮಘಕಾರ ಮಣಿತಂದು ನಿರಂಹಾರ ನೀರ್ಜಾಕೆ
ಅಹಂಹಾರ ಎಂಬುವ ಸಲ ಹಿಡಿದ್ದ
ಮತ್ತು ಹಷ್ಟಿಂಬ ಹೆಚ್ಕಿಗೆ ಹೊಡರಿದ
ಹೊಡೆದು ಹೊಡೆದು ನೀರ ಬಡಿದು ಖಿದು ಮಾಡಿದ್ದೆ
ಈ ಪ್ರಳೆದು ಮಾಡ್ಣನೋ ಕೆಸರ ಇಲ್ಲೋಕಸರ (ಶಿರಗಾಪೂರ ಬಂಡಪ್ಪ)

ಈ ದೇಹ ಮಣಿತಂದು ಎಂಬ ಅರಿವು, ಇದನ್ನು ಬೃಹತ್ತಮಾರ ಮಾಡಿದ್ದನೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ, ಇವೆಲ್ಲಾ ತತ್ತ್ವಪದಕಾರರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು. ದೇಹದ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇದನ್ನು ತೊಗಲಿನ ಜೀಲವೆಂದೂ ಮಣಿನ ಗಡಿಗೆ ಎಂದೂ ಹೊಲವೆಂದೂ ಉಲ್ಲರೆಂದೂ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವ ಇವರು ದೇಹದ ಚಲನಶೀಲ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇದನ್ನು ತೇರೆಂದು, ಗಾಡಿ ಎಂದೂ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹೋಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ವರ್ಣಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ರಾಮಪೂರದ ಬಕ್ಕಪ್ಪ ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ.

ತೇರು ಸಾಗುತ್ತಾದವ್ಯು ತಂಗಿ /
ನೋಡಲಕ ಹೋಗೋಣ ಬಾರೆ
ಪಂಚ ಮುಖಿದ ಪಗಡಿಯತೇರು
ಹಂಚಿಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ಸಾಗುತ್ತಾದ //ಏ||
ಅಂಗ್ಯ ಎಂಬ ಅಜ್ಞವ ಮಾಡಿ
ನಾಲ್ಕು ಗಾಲಿಗಳಿಧ್ವನಿ ಜೋಡಿ
ಎಣ ಗೇಣಿನ ಮಂಟಪತೇರಿ

ಬಂಟರ್ಯೆವರು ಏಳಿದಾರು ಹೂಡಿ (ರಾಮಪೂರ ಬಕ್ಕಪ್ಪನ ತತ್ತ್ವಪದಗಳು)

ಹೀಗೆ ಒಳಗಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಸಹೋದರ ಸಂಬಂಧಿಗಳು, ಉರ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಗೆಲ್ಲವ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಅನುಭಾವದ ಅವೃತ ದೋರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಕೊಡಲಾರು ಬಸಲಿಂಗ ಶರೀರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೋರಾಟ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯಲೇಬೇಕು, ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಲೇಬೇಕು. ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಜಮುಕ್ತಿ ದೋರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಕಣ್ಣರವರು
ಮುತ್ತಿಗ್ಗಾಕೆ ಕನ್ನಿಕೊರೆದು
ಮತ್ತೆ ಅವರಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಿಕ್ಕನೋ
ಎತ್ತಿ ಕೈಗೆ ಹೋಳ ಹಾಕ್ಕನೋ //2||

ಒಂದು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ದುಷ್ಪಶಕ್ತಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ದಮನಕ್ಕಿಯ ಮುಗಿದ ನಂತರವೇ ಜ್ಞಾನ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಾಜೂಕಿನಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನುಭಾವದ ವ್ಯವಹಾರ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಿರಗಾಮಾರ ಬಂಡಪ್ಪ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ನಾಜುಕಲಿಂದ ಮಾಡಬ ಸಂತಿ
 ನಾಸಿಕ ಕೊನಿಯೋಳು ಇಡು ನೀ ಚೆಂತಿ
 ಶ್ರೀಹಂತ ತಣಿಸಿ ಹಿಡಿಯಣ್ಣಿ /
 ಈ ತಕ್ಷದಿಯೋಳು
 ಧರ್ಮ ಎಂಬೋಧ್ಯಾನವಶೋಗಣ್ಣಿ
 ಸುಖೀಂಬುವದರಿತು
 ಸತ್ಯಕ ನೀ ಸಾಯಲುಬೋಕಣ್ಣಿ
 ಖರೆಂಬುದು ಖಿದ್ದನ ಬೆಂಕಿ
 ಎಜ್ಜರಲಿಂದಯಾರಪ ಮಾಡಣ || (ಸಿರಗಾಮಾರ ಬಂಡಪ್ಪ)

ಒಂದು ಜೀವನವೆಂಬ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಮಾನವ ಜನ್ಮ ಕಡೆಗಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಅನುಭಾವ ಅವರದು, ಈ ತನುವೆಂಬ ಭಾಂಡೆಯನ್ನು ತೊಳೆದು ಮನವ ಜಂಜಾಟದ ಮುಸುರಿಯ ಕಳೆದು, ಘನವೆಂಬ ಜ್ಞಾನದ ಮನಿಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ, ಗುಣಗಳೆಂಬ ಒಲಿಗುಂಡ ಹುಡಿದು, ಅಡಗಿಯ ಮಾಡಿಸಿ ಉಣಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ನಿಲುವು. ಅಂತರಂಗದ ಒಟ್ಟು ಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಜ್ಞಾನ ದೊರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ ಇದರಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಕನಾರಟಕದ ಸಮಗ್ರ ತತ್ವವದಗಳ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ. (2017). ಸಂಪುಟ-1, ಕನ್ನಡ ಮುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಡಾ.ಬಿಸವರಾಜ ಸೆಬರದ. (2000). ಕಡಕೋಳ ಮಡಿವಾಳಪ್ಪನ ತತ್ವ ಪದಗಳು, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿ. (1999). ನುಡಿವ ಬೆಡಗು. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಪ್ರಿ.ಜಿ.ಮೊಜಾರ. (2004). ಸ್ವರ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಪ್ರಸಾರಂಗ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ.
- ಶಾಂತಪ್ಪ. ಟಿ. ಗುರೋಡೆ. (2010). ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತತ್ವ ಪದಕಾರರು. ತುಳಸಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕಲಬುರಗಿ.